

Porin Kirkkosanomat

Porin ev.lut. seurakunnat 2 — 1984

Ryhmäkirje

Lapset tekivät taidetta

Onpa kiva tupa, tuumaa Eero Rinne Uudenkoiviston päiväkodissa tehdystä vanhan asunnon pienoismallista (kuva). Pienoismalli oli esillä lasten taidenäyttelyssä Teljän kirkossa viime viikolla. Näyttelyssä näkyi noin 800 lapsen käden jälki. Nuoret taiteilijat olivat Teljän seurakunnan pyhäkoululaisia ja päiväkerholaisia sekä Herralahden, Uudenkoiviston ja Koivulan päiväkotien lapsia.

Näyttelyn aiheena oli "Keskellä elämää". Päiväkodit toteuttivat teemaa valitsemalla aiheiksi mm. suvun, perinteen ja suinympäristön. Päiväkodeissa tehdyt työt jäävät koristamaan seurakunnan tiloja näyttelyn jälkeenkin.

Päiväkodin ja seurakunnan yhteistyötä toteutetaan ensimmäisiä kertoja näin käytännöllisellä tasolla, toteaa Uudenkoiviston päiväkodin johtaja Anja Lamminen.

Hänen mielestään taide-näyttely oli hyvä idea, koska siinä pääsevät lapset mukaan toimintaan.

Uudenkoiviston päiväko-

distä osallistui näyttelyyn kaksi kokopäiväosastoa ja yksi puolipäiväosasto. Ryhmiä ohjanneiden lastentarhanopettajien mielestä tieto näyttelyyn pääsemisestä oli innostanut lapsia paneutumaan tehtäviin tavallistakin tarmokkaammin. Tosin lapsia ihmettytti, miten kirkossa voi taidetta esitellä. Joku pohti, mahdetaanko piirustukset ripustaa urkujen viereen.

Näyttelyn pitäminen kirkon tiloissa on hyvä ajatus, sillä lapset oppivat näin ymmärtämään, että kirkolla voi olla hyvin monenlaista toimintaa, sanoo päiväkerhotyön johtaja Kaarina Ranne.

Mukavasti alkanutta yhteistoimintaa on syytä jatkaa myös lastenohjaaja Katri Vastelan mielestä. Hän on hoitanut Teljän seurakunnan lapsityön johtokunnan jäsenenä näyttelyn käytännön järjestelyjä.

Nyt kun yhteistyössä on päästy hyvään alkuun, suunnitellaan jo jatkoa syksyksi — jotain uutta ja erilaista on luvassa.

Päiväkerhoista koulutielle

Vielä tämän kevään Joni Nokkoudenmäki (kuva) käy muiden mukana päiväkerhoa.

Koulun aloittaminen on lasten vanhemmille lähes yhtä suuri käännekohta kuin lapsellekin. Niinpä kevään kuluessa on vanhemmille järjestetty tilaisuuksia aiheesta "Mitä koulu merkitsee lapselle ja perheelle". Vanhempainillat on järjestetty kaupungin lastenhuoltotoimiston, kouluviraston ja kasvatusneuvolan sekä seurakuntien päiväkerhotoimiston yhteistyönä.

— Lisää yhteistoiminnasta sivulla 2.

Sinä, vehnänjyvä
lämmän kottileipä,
jota sain kosketella
tahraisin käsin
tuoksua hengittää itseeni
siellä Galilean järven rannalla

Sinä Elämän leipä
josta sain
pohjattomaan nälkäni
taittaa ja taittaa
leivän toista päätä löytämättä
Galilean järven rannalla

Se oli vahvaa leipää,
taivaallisten vilja-aittojen
parhaista
jyvistä valmistettu,
kokojyväleipää

Mutta vehnänjyvä putosi maahan
ja kuoli.
Kauheaa tuhlaustako?
Hirvittävää erehdystäkö?

Kylvämättä jäänyt jyvä
puhdas, kiiltävä ja ehjä
vailla mitään kasvua
vailla hedelmää

Täytyykö rakkauden kärsiä
ulkoisen, ajallisen kuoren
kuolentua
saattaakseen esiin
kuolemattomuuden?

Minä tahdon karttaa kaikkea
kärsimystä
tappioita
menetyksiä
seisomista hautojen partaalla
luopua en haluaisi mistään

Sinulle ei kuolema
ollut onnettomuus
Nisunjyvässä piilevä kauneus
puhkesi kukkaan
ristin varjossa
Pyhän elämän sammussa
eräänä perjantaina

Elämäsi ei sinulta
todellisuudessa
kukaan ottanut
Sinä annoit sen
yhtä luonnollisesti
kuin maanviljelijä heittää
siemenensä multa

Minun hyväkseni
eikä se tapahtunut
tuskaa tuottamatta

Ja tänään on sato
miljoona kertaa
miljoonakertainen:

Avoimen hautasi juurella
lunastuksemme muistomerkin
valossa
heilimöi kypsää viljaa
keltaista
silmän kantamattomiin
kesätuulella
nöyrästi nyökkien
laulaen äänettämiä
kiitosvirsiä
ylösnousemuksen voimasta,

Tämä kristikansa,
maailmanlaajuinen
Sinun kärsimyksesi hedelmä

Anja Hautaviita

Sisäsivuilla

Miten Raamattu on syntynyt?
Miten Raamattua tulkitaan?

s. 2 ja 3

Näkemykset syvenevät
raamattupiirissä

s. 4

Pääsiäisajan tapahtumat

s. 5

Sana pääsiäisviikolle

s. 8

Pori 11. 4. 1984

Elämän kirja, lyömäase vai tieteellinen oppikirja?

Raamattu on suosittu kirja. Sitä luetaan monessa tarkoituksessa. Jotkut lukevat sitä kuin lakikirjaa. Yleensä sitä kuitenkin tutkitaan henkilökohtaiseksi ja yhteiseksi rakentumiseksi. Mutta hyvin herkästi siihen tartutaan myös lyömäaseena. Toisen uskon ja Raamattuun pitäytymisen vilpittömyyttä ollaan myös heti valmiit epäilemään, jos tällä on omasta poikkeava käsitys jostakin asiasta, esim. naispappeudesta. Edustaneeko tällainen asenne sitten raamatunuskollisuutta?

Yhden näkökulman siihen, miten Raamattua ei tulisi käyttää avaa myös evolutionismista ja kreationismista käyty keskustelu eli kysymys siitä, onko esim. ihminen syntynyt vähittäisen kehityksen vai välittömän, yhtäkkisen luomistapahtuman kautta. Tämä kysymys jakaa ihmiset kahteen leiriin. Joidenkin mielestä jopa jako lampaisiin ja vuohiin määräytyy sen mukaan, kumman kannan näistä omaksuu.

Kristillisen kilvoituksen rintamalinja ei kuitenkaan kulje apinan ja savinukan välillä, vaan Kristuksen ja vanhan aatamin välillä, eli uskon taistelua ei ratkaise se, mitä mieltä hän on evolutionismista ja kreationismista, vaan se kuka tai mikä hänen mieltänsä saa hallita.

Ihminen ei myöskään ole Jumalan edessä vastuussa siitä, millainen kuva hänelle on muodostunut jostakin tieteen piiriin kuuluvasta kysymyksestä ja miten Raamattu vastaa ja palvelee hänen käsitystään ja uteliaisuuttaan tässä kysymyksessä, vaan siitä, mitä johtopäätöksiä hän vetää siitä ja kuinka hän panee täytäntöön sen, mitä tämä kirja hänen omalletunnon puolelta puhuu. Hänelle ei myöskään ole mainittavaa apua siitä, jos hän etsii Raamatusta vain luonnontieteellisiä, lääketieteellisiä tai historiallisia tosiasioita, vaan siitä että hän kohtaa siellä hänet, joka vetoaa hänen omaantuntoonsa ja vastaa hänen elämänsä syvimpiin hätään: elämän, syyllisyyden ja kuoleman ahdistukseen.

Herää myös kysymys: Eikö raamatunlukijan uskon pitäisi kestää kriittisenkin raamatuntutkimuksen tulokset? Muutenhan näyttää näet siltä, että hänen uskonsa on korttitalo, jonka hän pelkää tiedon valossa luhistuvan ja jota hän tahtoo varjella ummistamalla silmänsä. Varauksellinen hänen tulee kyllä ollakin saamansa tiedon suhteen, mutta ei hänen pidä sulkea silmiään. — Kyllä Jumala puhuu edelleenkin Raamatun välityksellä, sanokoon raamatunselitysoppi sitten tästä kirjasta mitä tahansa, ja eiköhän hänen voimansa uskon alkajana ole sittenkin suurempi kuin tieteen? Mutta jos tieteellinen tutkimus pyrkii vilpittömästi totuuteen — ja muutenhan se ei tieteellistä olisikaan — ja tavoittaa sen, niin se päättyy Jeesukseen, joka on Raamatun avain ja joka myös sanoo: "Minä olen tie, totuus ja elämä."

Jussi Jussila

Seurakunnat ja kaupunki tukevat yhteistuumin esikouluikäisiä

Porin seurakuntien päiväkerhotoimisto, kaupungin lastenhuoltotoimisto, kouluvirasto ja kasvatusneuvola ovat olleet yhteistyössä jo vuodesta 1978. Onhan näillä neljällä taholla yhteinen ja hyvin merkittävä kiinnostuksen kohde: lapsi. Lapsi, jonka ensimmäinen kodin ulkopuolinen sosiaalinen ryhmä saattaa olla seurakunnan päiväkerhossa. Päiväkerhosta lapsi voi siirtyä kunnalliseen päiväkotiin ja sieltä kouluun. Jotta lapsi voisi elää nämä tärkeät kasvun ja siirtymisen vaiheet onnellisesti tarvitaan yhteistyötä.

Päiväkerhojen lastenohjaajan on hyvä tietää keskeisiä asioita esim. 1. luokan oppisisällöstä ja -tavoitteista. Samoin ala-asteen opettajalle on hyödyllistä tutustua seurakunnan päiväkerhoon ja kunnallisen päiväkodin ohjelmistoihin ja kasvatustavoitteisiin. Lisäksi kaikissa vaiheissa on tärkeää yhteistyö lasten vanhempien kanssa.

Monimuotoista yhteistyötä

Seurakuntien päiväkerhotoimiston, lastenhuoltotoimiston, kouluviraston ja kasvatusneuvolan edustajista koostuva ryhmä on suunnitellut ja toteuttanut erilaisia yhteistyön muotoja. Alkuopetuksen opettajat ovat vierailleet päiväkerhoissa ja päiväkodeissa tutustuen niiden toimintamuotoihin. Päiväkerhojen ja päiväkotien 6—7-vuotiaat lapset ovat ryhmänä lastenohjaajien ja päiväkotien opettajien johdolla vierailleet alueensa kouluissa ihan oikealla oppitunnilla.

Tänä keväänä järjestetään toistamiseen kaikille porilaisien syksyllä koulunsa aloittavien lasten vanhemmille vanhempien illat. Tilaisuuksissa käsitellään aiheita "Mitä koulunmeno merkitsee lapselle ja perheelle". Aiheesta käyttää puheenvuoron kasvatusneuvolan edustaja. Päiväkodin/päiväker-

Päiväkotien, päiväkerhojen ja koulujen yhteistyönä järjestettäviin koulutukkeiden vanhempainiltoihin ovat vanhemmat osallistuneet lähes sataprosenttisesti. Lastentarhanopettaja Pirkko Arousva oli mukana Cygnäuksen koulun vanhempainillalla.

hon edustaja kertoo 6—7-vuotiaiden ohjelmistosta ja siitä, mitä päiväkodissa tai kerhossa on "opittu" em. ikävaiheeseen mennessä. Nämä vanhempien tilaisuudet ovat saavuttaneet suuren suosion, niin, että koulutukkeiden vanhemmat ovat niihin lähes sataprosenttisesti osallistuneet.

Lähtökohtana lapsi

Laajan yhteistyön yksi merkittävä lähtökohta on lapsen kokonaispersoonallisuuden kaikinpuolinen tukeminen ja kehittäminen. Tämä edellyttää mahdollisimman suotuisan kasvuympäristön luomista. Yhteistyössä on koettu rikastuttavana ja avartavana, että jokaisella mukana olevalla työmuodolla on omaleimaiset

piirteensä ja tavoitteensa.

Päiväkerhotyö on kirkon omaa kasteopetusta, missä lasten edellytysten mukaisella uskontokasvatuksella on keskeinen sija. Kunnallinen päivähoito tarjoaa lapsille nimensä mukaisesti hoitopaikan jokaisena arkipäivänä, kun sen sijaan seurakunnan päiväkerhossa lapsi käy kaksi kertaa viikossa. Päiväkotia, puolipäiväosastot mukaanluettuna ja päiväkerhot tarjoavat alle kouluikäisille lapsille monipuolista viriketoimintaa.

Päiväkodin ja päiväkerhon toiminnot poikkeavat kuitenkin merkittävästi koulusta siinä mielessä, että niissä ei pyritä oppiennätyksiin. Vasta koulu määrittelee lapselle selvät oppimistavoitteet.

Kaarina Ranne

Lapsilleni

Tahdon antaa Teille rakkautta mutta en riittä siihen. Haluaisin antaa Teille viisautta, mutta olen liian tyhmä. Tahdoinhan minä niin paljon muuttaa, oikaista. Olen kuitenkin tässä lähellänne, olen aina kun tahdotte.

Tätä runoa olen elänyt todeksi. Yrittäen ja erehtyen. On kuin kurkistaisi itseensä vuosien takaa. Löytäisi sieltä odotuksia, toiveita, suuria suunnitelmia, jotka eivät toteutuneet.

Olin saanut omat lapseni koulutelle, paitsi nuorintani. Yksi ajanjakso omassa elämässäni oli päättymässä. Työ lasten kanssa tuntui mielekkäälle ja onneksi pääsin lapsityöhön alkamaan. Voi sitä intoa mitä uusi työ toi tullessaan. Melkein se lakaisi tieltään risut ja mämmynkävyyt. Oli itsevarmuutta melkein myydä asti. Luotti voimiinsa ja taitoihinsa, joita itse asiassa ei edes ollut. Lasta rakasti, mutta katsoi "lintuper-

spektiivistä" tietävänä, viisaana aikuisena.

Nyt ajattelen, että onkohan sitä jokaisen käytävä läpi tällainen pyörre. Eikö sitä vähemmällä touhulla ihmisty ja opi. Vuodet ja lapset tekevät tehtävänsä kuitenkin. Tasaavat ja hiovat. Paljosta saa olla kiitollinen lapsille, vanhemmille ja työtovereille.

Olen saanut tähän työhön koulutuksen ja saan sitä jatkuvasti, mutta elämä on monimuotoinen. Koulutukseen ei anna valmiuksia siihen, mitä loppujen lopuksi työkentällä kohtaa. On ollut ja on edelleenkin vaikea hyväksyä sitä, ettei pysty lapselle olemaan se aikuinen jota hän tarvitsee. Ei saa kontaktia lapseen, eikä ehkä lapsen vanhempiinkaan. On "miksi" kysymyksiä joihin en löydä vastauksia en lapselle enkä vanhemmille. On vain eletävä yhdessä tuska läheisen pois

Lastenohjaaja Raija Laitanen on pitänyt päiväkerhoa Pormestarinluodon seurakuntakodissa jo toista kymmentä vuotta.

menosta — lapsen sairaudesta — kuolemasta, työttömyydestä ja paljon muusta elämään liittyvästä.

On ollut rakkautta saada työskennellä samassa työpisteessä. On nähnyt lasten kasvavan nuoriksi aikuisiksi. Saanut seurata heidän elämänsä ja olla

kosketuksissa perheisiin.

Olen nähnyt muutaman kerrostalon alueen kehittyvän laajaksi asumalähiöksi. Lapsimäärä kasvoi. Muuttoliike alueelta ei todellakaan ollut niin suuri kuin kuviteltiin. Samasta perheestä on jo toinen, kolmas jopa neljäs lapsi kerhossa. On myös saanut kuulla koululaisten koenumerot, läksyt, jälki-istunnat ja urheilutulokset ikkunan läpi huudettuna tai oven raosta huikaten. On käynyt pieniä apulaisia koulun jälkeen. Ne piirroksia joita on vuosien saatossa saanut ovat ainoat arvopaperit ja niiden kurssi on korkea.

Jotain jatkuvuudesta ja yhteydestä vuosien takaa koin eräänä päivänä, kun entinen kerhotyttöni, tulit näyttämään lastasi.

Katselit lasten hyörinää ympärilläsi ja pikku äitien puuhailua, kun he oitis ottivat vauvasi ja vaunut huostaansa. Muistelit kerhoaiakaasi. Niin tein minäkin. Muistan pienen vaalea-hiuksisen tytön nukuksena työntelemässä ja leikkivän koti-

leikkiä siivoten ahkerasti. Nyt tämä on kohdallasi täyttä totta. Vielä olisin suonut elämässäsi leikin jatkuvan ja sinun pääsevän vähän helpommalla. Kunpa saisit apua ja tukea riittävästi!

On jälleen kevät. Se on lapsista luopumisen aikaa. On saanut seurata useaa lasta kolmen vuoden ajan. Neljästä ikävuodesta seitsemään. Se on ollut upeaa aikaa. Ilon aikaa tämän pitäisi olla. Lähtee koulutelle reipas osaava lapsiparvi. Miksi kuitenkin on haiketta mielessä ja palanen kurkussa. En tiedä mitä teille tapahtuu? Oletteko jo lentokykyisiä edes pienen matkan pyrähdykseen kerrallaan. Kunpa ei kukaan siipiänne runtelisi vaan antaisi tasaisesti ilman niiden alle kunnes ne kantavat. Joka kevät jätän Teidät Jumalan suulle kämmentellen. Hän pitää Teistä huolen.

"Kauniina nauhana vuosien päivät, helmenä jokainen muistoksi jäivät, elämän päivien ketju on kallis, niistä ei yhdenkään kadota sallis".

Raija Laitanen

Raamattu — sanainspiraatiota vai evankelistojen toimitustyötä

Kysymys Raamatusta on naispappeuskysymyksen ohella herättänyt viime vuosina ehkä eniten julkista keskustelua kirkollisissa piireissä. Tämä on luonnollista, sillä Raamattukysymys on jokaisen sukupolven kohdalla ajankohtainen ja omakohtaista ratkaisua vaativa asia.

Kristillinen usko kokee, että Raamattu sisältää jumallisen ilmoituksen. Puhumme Raamatusta Jumalan Sanana. Mutta mitä tämä oikein merkitsee? Missä mielessä ja laajuudessa Raamattu on Jumalan sanaa? Millä tavalla se oikein on syntynyt? Onko oikein tutkia Raamattua samoilla tieteellisillä menetelmillä kuin muita muinaisia kirjoituksia tutkitaan?

Tässä muutamia niistä kysymyksistä, joita Raamatusta käytävässä keskustelussa nousee esille.

Monilla uskovilla kristityillä samoin kuin varsinaisesti uskoviin lukeutumattomillakin on Raamatun synnystä käsitys, mikä muistuttaa oikeaoppisen muslimin käsitystä Koraanista: Jumala on sanellut sanansa jakso jaksolta sen inhimilliselle välittäjälle. Pyhä kirja on oikeastaan taivaallisen alkukirjan kaksoiskappale. Vaikka Raamattua ei siis ole suorastaan viskattu alas valmiina kirjana rajoittui sen inhimillisten välittäjien osuus vain pikakirjoituksenomaiseen sanelun muistiin kirjoittamiseen. Raamattu olisi näin ollen pienintä piirtoa myöten Jumalan Hengen inpiroima ja erehtymätön. Kaikki Raamatusta kerrotut asiat — myös luonnontieteelliset ja historialliset tiedot — olisivat ajatonta ilmoitustotuutta ja siksi myös tänään päteviä ja luotettavia.

Tämä raamattunäkemyks, jota keskustelussa nimitetään ”fundamentalistiseksi”, kiehtoo selkeydellään ja turvallisuudellaan. Voisiko uskova kristitty oikeastaan ajatella Raamatusta muulla tavalla? Edustaahan osa kirkkomme papistostakin tällaista raamattunäkemyksä. Jos Raamattua tutkitaan tieteellisin menetelmin, voidaan päätyä tuloksiin, mitkä ovat uskolle kielteisiä. Niihin tutustuminen pelottaa. Usko Raamattuun Jumalan Sanana voi horjua. Parempi uskoa sitä informaatiota, mitä levitetään kirkkokansan keskuuteen kaiken aikaa, jonka mukaan yliopiston teologisessa tiedekunnassa harjoitettava raamatuntutkimus perustuu epäuskoon, ”repii” Raamattua ja horjuttaa sen jumalallista arvovaltaa.

Fundamentalistinen käsitys Raamatusta joka suhteessa erehtymättömänä, ristiriidattomana ja yhtenäisenä kirjana voi olla tapa paeta niitä ongelmia, joita ennakkoluuloton Raamatun tutkiminen nostaa

Alussa loi Jumala taivaan ja maan... Raamatun luomiskertomus ei ole luonnontieteellinen dokumentti, mutta luomiskertomuksen sanoman voi ymmärtää ja omistaa julistuksena Jumalasta kaiken olevaisen luojana ja perustuksena.

esiin. Monille vakaille kristityille se on kuitenkin ainoa mahdollinen Raamatun ymmärtämisen malli. Olkoot he onnellisia uskossaan. Mutta alkoot he kieltäkö toisilta oikeutta muodostaa Raamatusta Jumalan Sanana tieteellisen raamatuntutkimuksen tuloksiin perustuen toisenlaista käsitystä.

Jumalan ilmoituksen asiakirja

Raamattu itse ei tarjoa meille uskon kohteeksi jotain erityistä oppia Jumalan Sanasta, vaan sanoman siitä, mitä Jumala on tehnyt hyväksemme pelastaakseen meidät. Tämä Jumalan pelastava toiminta huipentuu Kristuksen elämissä, kuolemassa ja ylösnousemisessa.

Raamattu ei koostu ajattomista, kiinteistä oppilausemmistä, vaan se on historian keskellä tapahtuneen Jumalan ilmoituksen asiakirja. Raamatusta pelastussanoma on välitetty meille ihmisten kirjoittamana, ihmisten, jotka elivät tietyissä kulttuurihistoriallisissa puitteissa ja omasivat oman aika-

sa käsitykset ja maailmankuvan.

Raamattu ei ole aukoton, kaikkina aikoina pätevä maailmanselitys tai luonnontieteen oppikirja. Tämänkaltaisissa asioissa Raamatun kirjoittajat ovat sidottuja oman aikansa ajatustapaan ja tietomäärään. Raamattu on siis toisaalta syvästi inhimillinen kirja. Siihen sisältyy aikahistoriallisia rajoituksia ja tiedollisia vajavuuksia. Tämä kuuluu väistämättömästi Raamatun inhimilliseen puoleen. Siksi Raamatun varsinaisen sanoma, se mitä Jumala on tehnyt saattaakseen ihmiskunnan yhteyteensä, on erotettava sen ulkonaisista, aikahistoriallisista kehyksistä.

Raamatun ajan ihmisten maailmankuva on tämän päivän tieteen tulosten valossa vanhentunut. Emme voi lukea esimerkiksi luomiskertomusta luonnontieteellisenä dokumenttina aivan kuin Galileo Galilei, Darwin ja Einstein eivät olisi koskaan eläneetkään. Silti voimme luomiskertomuksen sanoman ymmärtää ja omistaa julistuksena Jumalasta kaiken olevaisen Luojana ja perustuksena.

Tiede ei tunne sanainspiraatiota

Koska Jumalan Sana Raamatusta sisältyy ihmisten kirjoittamaan sanaan, on Raamatun tutkimiseen voitava soveltaa samoja menetelmiä mitä muinaisen kirjallisuuden tutkimisessa käytetään. Tähän tarkoitukseen on kehitetty historiallis-kriittinen menetelmä. Raamatun selityksen ja julistuksen lähtökohtana olisi oltava Raamatun tekstien historiallinen erittely.

Raamatun selitystieteen, eksegetiikan, varsinaisena tehtävänä on kysyä: Mitä esillä oleva kohta tai sana on alun perin merkinnyt? Mitä sillä tarkoitavat ne, jotka sen lausuvat tai kirjoittavat? Miten sen ymmärsivät ne, jotka sen ensi kerran kuulivat tai lukivat? Vastaus tällaisiin kysymyksiin saadaan historiallista menetelmää noudattamalla. Raamatullisten tekstien selittäminen edellyttää niiden kirjallisuushistoriallisen synnyn ja laadun sekä tyyli- ja muodon huomioonottamista.

Eksegetiikka tarvitsee monen tieteenalan apua pyrkiessään selvytyteen siitä, mitä teksti kirjaimellisesti on alun perin tarkoittanut. Tieteen kannalta ajatus sanainspiraatiosta — siis Raamatun teksti olisi sana sanalta Jumalan sanelema — on kestävä. Raamatun alkuperäiset käsikirjoitukset ovat kadonneet. Säilyneissä nuoremmissa käsikirjoituskopioissa on lukematon määrä tekstillisiä muunnelmia, joista tieteen menetelmin on valittu mahdollisimman lähellä alkuperäistä muotoa oleva teksti. Mutta mikä käsikirjoituksen muoto olisi sanallisesti inspiroitu?

Evangelistat toimittajina

Tieteellinen raamattututkimus on auttanut suuresti ymmärtämään esimerkiksi evankeliumikirjojen syntyä. Kirjalliskriittisen menetelmän avulla on voitu selvittää, mitä kirjallisia lähteitä kullakin evankelistalla on ollut käytettävissään. Kunkin evankeliumin puitteissa voidaan erottaa evankelistan oman toimitustyön jälkiä. On käynyt ilmi, että evankelikertomukset ovat alkuaan kulkeneet suullisessa perimätiedossa irrallisina pikku kokonaisuuksina, esimerkiksi siitä, mitä Jeesus teki. Samoin monet Jeesuksen sanat ja vertaukset ovat kiertäneet irrallisina ja ne on vasta myöhemmin sijoitettu eri tekstiyhteyksiin. Kullakin evankelistalla on ollut toimitustyössään omia teologisia mielialatuksiaan ja tendenssejään.

Evankeliumeissa on eri ikäisiä perimätiedon kerrostumia. Ylimpänä on nuorin, evankelistan oman toimituksellisen työn kerrostuma. Sen alapuolella on evankeliumikirjoja edeltänyt eri seurakunnissa säilynyt suullisen perimätiedon kerros, joka koostui Jeesuksen sanoista ja häneen liittyvistä

muistoista. Niitä käytettiin luovasti soveltaen seurakunnan julistuksessa, opetuksessa, liturgiassa ja väittelyissä synagogassa oppineiden kanssa. Vanhin kerros muodostuu Jeesuksen alkuperäisistä sanoista ja hänen toimintaansa liittyvien tapahtumien muistoista alkaen kasteesta ja huipentuen ristiinnaulitsemiseen.

Sanan julistajalle olisi tärkeää tietää, mistä perimätiedon kerrostumasta kukin evankeliumin kohta on peräisin, koska se auttaa ymmärtämään kohdan alkuperäistä merkitystä.

Evankeliumeihin sisältyvä aineisto on siis ollut niiden yleisten lakien vaikutuksen alaisena, jotka säätelevät kaiken perimätiedon säilymistä, väritymistä ja muuntumista.

Evankeliumeja ei ole tarkoitettu elämäkertateoksiksi vaan pikemminkin opetus- ja evankeliumistarkoituksessa tai kristinuskon puolustukseksi kirjoitetuiksi kirjoituksiksi, joiden päätarkoituksena on tuoda esille pelastussanoma sekä herättää ja vahvistaa uskoa Jeesukseen Jumalan valtakunnan tuojana. Evankeliumit ja koko Uusi Testamentti voidaan nähdä varhaiskristillisenä todistuksena siitä, miten Jeesus Nasaretalaisessa nähtiin ja kohdattiin Jumalan pelastava toiminta.

Aarre halvassa astiassa

Onko mahdollista samalla kertaa sekä myöntää Raamatun inhimillinen luonne, sen kirjoittajien kulttuuri- ja uskonnonhistorialliset sidonnaisuudet ja tiedolliset rajoitukset, että pitää sitä Jumalan Sanana? Vastaukseni on myönteinen. Raamattu on kuin maallinen, ihmiskäsin halvasta materiaalista tehty astia, joka sisältää kallisarvoisen taivaallisen aarteen. Jommankumman — inhimillisen tai Jumalallisen — puolen kieltäminen vie harhaan.

Kohtaamme Raamatusta samanlaisen Jumalan pelastavan toiminnan mallin kuin sakramenteissa. Kasteen vesi, ehtoollisen leipä ja viini, halvat maalliset aineet, välittävät meille Kristuksen läsnäolon ja pelastuksen lahjat. Ennen kaikkea tämä malli sisältyy siihen, että Jumalan lopullinen pelastava ilmoitus annettiin meille Jeesus Nasaretalaisessa kaikkien ihmiselämän rajoitusten alaiseksi tulleen Sanan kautta.

Raamattukysymys olisi ratkaistava pelastushistoriasta käsin. Raamatun tehtävänä on kirkastaa Kristusta ja hänen tuomaansa pelastusta. Luther neuvoa meitä, että Raamatusta on etsittävä sitä, ”Mikä ajaa Kristusta”. Raamattu on Jumalan Sanaa julistaessaan meille Kristusta, pelastusta hänessä. Apostolien todistus Kristustapahtumasta on tänäkin päivänä seurakunnan keskeinen julistettuna Jumalan Sanaa.

Niilo Suhonen

Näin nuorekas on Lattomerens 60-vuotias lähetyspiiri. Lähetyspiiri kokoontuu kodeissa joka toinen viikko. Tässä ollaan koolla Paavo Peuhkurin kodissa.

Lattomerens lähetyspiirissä on talo täynnä väkeä

Yhteishenkeä ja innostusta lähetystyön eteenpäin viemiseksi on Lattomerellä riittänyt keskeytyksettä 60 vuotta. Pääasiassa kodeissa kokoontuneen lähetyspiirin puuhaihmissa voisi luetella sadoittain, niin yksituumaisesti on Lattomerellä toimintaan osallistuttu.

Lähetyspiirin alkuun panijoita olivat mm. maanviljelijä Frans Anttila ja opettaja V. N. Pitkäsaari.

— Frans Anttila oli kylän hengellinen isä ja keskeinen henkilö oikeastaan kaikissa kylän asioissa. Koko kylä oli hänen perhettään, muistelee Maija Kyläivainio.

— Frans Anttila oli tunnettu rukoilevaissaarnaaja, hän oli Eurajoen opiston ja Lattomerens rukoushuoneen perustaja. Omalle kylälle hän oli puuhaamassa myös sahaa, myllyä ja osakeyhtiötä.

Puuhamiehet Frans Anttila ja opettaja Pitkäsaari aloittivat lähetyspiiriä oman kylän voimin. Pian kuitenkin tuli joku seurakunnankin puolesta mukaan. Tuohon aikaan Lattomeri kuului Nakkilan seurakuntaan.

Lähetysjuhlat kesällä

Lattomerens kirkon päiväkirjoista löytyy mainintoja lähetysten kesäjuhlista jo 1920-luvun alusta. Ennen lähetysjuhlia

pidettiin juhlaemäntien kokous, jossa sovittiin, mitä kukin tuo ruokailua varten. Joku toi kakkoa, toinen kananmunia, kolmas maitoa. Juhlilla oli nimittäin arkipäivänä aamukymmenestä illalla kuuteen. Päiväkirjojen mukaan oli väkeä paikalla 100–200.

Muuten lähetyspiiriin koonnuttiin kodeissa, harvemmin kirkolla. Maija Kylävainio sanoo vieläkin muistavansa Frans Anttilan hahmon ja äänenpainot, kun tämä ehdotti jollekin lähetyspiiriin ottamista toteamalla ”Mä olen ajatellut sillai, että sinä ottaisit sen lähetyspiiriin”.

— Jos pääasiassa kodeissa kokoontuville piireille ei löytynyt ottajaa, niin Frans Anttila tuumasi ”Tullaan meill’ vaan”. Kun talossa ei ollut naisväkeä, niin joku kylältä auttoi tarjoilun järjestämisessä.

Vilkkaita vuosikymmeniä

Hyvin vilkasta toimintakautta oli 1930-luvulla, kun Amboamalla, nykyisessä Namibiassa, lähetystyössä ollut Antti Perheentupa tuli Nakkilan kirkkoherraksi, 1950-luvulla oli kirkkoherrana Olli Kahra.

— Lähetystilaisuuksissa oli varsinkin 1950-luvun alussa paljon puhujia omastakin takaa, esimerkiksi Karjalasta muuttaneita. Muutenkin karjalaisten tulo kylään vilkastutti lähetystoimintaa, vaikka vil-

kasta oli toki ollut ennenkin. Ihmisiä oli huoneet täynnä. Jopa niin, että jotkut arkailivat ottaa piiriä kotiinsa, koska pelkäsivät, ettei pirttiin mahdu eikä kahvikuppeja riitä.

Lasten ja nuorten oma lähetyspiiri on toiminut Lattomerellä ainakin 1930- ja 1960-luvuilla.

Perinteistä hyvä jatkaa

Hyvin keskeinen henkilö Lattomerens seurakuntaelämässä oli myös kirkon vahtimestarina 17 vuotta toiminut Saima Keskimäki. Hän asui kirkolla pienissä tiloissa ja toimi kokopäiväisesti kirkon ja hengellisen työn hyväksi.

Tilaisuuksia järjestettiin paljon. Saima Keskimäki hankki niihin puhujia, ja väkeä riitti. Saima Keskimäen palkaksi oli aikoinaan sovittu joulupäivän kolehti, mutta senkin hän usein lahjoitti lähetystyön hyväksi. Muut auttoivat Saimaa, mutta hän oli ”sielu” kuvailee Maija Kylävainio, toimintaa kirkolla.

Saima Keskimäki kuoli vuonna 1967, Frans Anttila viisi vuotta aiemmin.

— Kun tietää, kuinka ennenkin on toimittu ja nähty vaivaa lähetysten asian eteen, niin sitä innostuu ja ajattelee, että pitää yrittää, toteaa Maija Kylävainio Lattomerens vireän lähetyspiirin kantana.

Lattomerens lähetyspiiri pitää 60-vuotisjuhlansa Lattomerens kirkolla 20. toukokuuta.

Suomalaista musiikkia

Teljän kirkkokuoron kasetilla

— Suomalaista hengellistä musiikkia sekä toisaalta ajan-kohtaista ja paikallista musiikkia haluttiin taltioida, kun Teljän kirkkokuoro lähti tekemään kasettia ja levyä, kertoo kuoron johtaja, kanttori Heino Kantola.

Teljän kirkkokuoron kasetti ilmestyy huhti–toukokuun vaihteessa ja levy joulumarkkinoille. Heino Kantola kertoo, että nauhoituksen tekemistä on ajateltu jo pitkään. Varsinainen sysäys saatiin viime marraskuussa, jolloin kirkkokuoro esitti Teljän seurakunnan 20-vuotisjuhlassa Taneli Kuusiston adventtikantaatin ”Jumalan lähettiläät”.

Tämä Teljän kirkon vihkiäisiin vuonna 1973 sävellettyä kantaattia on kirkkokuoro kypsyttellyt vuosikausia. Kantaatin soolot laulaa Heino Kantola. Hän on keskustellut teoksesta

säveltäjän kanssa parhaan mahdollisen lopputuloksen saavuttamiseksi.

Kuoron ja solistin lisäksi kantaatin esittämisessä on mukana jousisoittimia ja urut. 1. viulua soittavat Gétsa Nagy ja Sirkka Holopainen, 2. viulua Eva Mihov-Totev ja Gabor Angyal, alttoviulua Tuula Litmanen, selloa Ilkka Uurtamo, bassoa Jorma Kokko ja urkuja Antti Yrjölä. Kantaatin on sanoittanut Jaakko Haavio.

Kasetin toinen puoli koostuu eri herätysliikkeiden melodi-oista, joiden lisäksi mukana on mm. tutut ”Vaellusvirsi” ja ”Tuonne tuonne kaipaen” sekä uutta musiikkia edustava Matti Moilasen sävellys ”Rukous”.

Teljän kirkkokuoro kustantaa kasetin itse. Kasettia — ja sitten joulumarkkinoilta levyä — saa kuorolaisilta ja kauppoista 40 markalla.

Teljän kirkkokuoro on nauhoittanut kantaatin ja mm. eri herätysliikkeiden sävelmiä.

Ei päivää ilman Raamattua

Erään miehen kerrotaan lukeeneen Raamatun kannesta kanteen. Ensi kertaa äidin kehotuksesta, toisen kerran kuoleman pelosta ja kolmannen kerran rakkaudesta Jeesukseen, muistaa joku, kun Sampolan raamattupiirissä (kuva) pohdittiin, mikä saa tarttumaan Raamattuun.

Raamatun sana on henkistä ruokaa, jota ilman ei tule toimeen. Yksinkin on toki sanaa tutkittava, mutta yhteinen tutkiskelu avartaa ja syventää näkemyksiä, sanovat piiriläiset yhteistuumin.

— Sampolan raamattupiiri on kokoontunut Puhurintien tilojen valmistumisesta saakka. Mukana on eri ikäisiä miehiä ja naisia. Pari vuotta sitten aloitettiin tutkimalla Uutta Testamenttia. Nyt ovat käsitteilyssä Vanhan Testamentin alkuluvut, kertoo piiriä vetävä Marja Vainio.

Yhtä luonnollista kuin aamukahvi

— Sain sytykkeen Raamatun lukemiseen saarnasta kerran kirkossa istuessani. Raamatus-

tahan selviää, mikä ihmisen pelastaa, selittää Matti Salovaara, yksi piirin jäsenistä. Hän kertoo lukeneensa vuosikaudet yksin Raamattua. Toisten kanssa kokee kuitenkin yhteyttä, jonka vuoksi tällainen ryhmässä olo on mukavampaa.

— Kun kävin työssä, heräsin sen verran aikaisemmin, että ehdin lukea päivän alkajaisiksi jotain Raamatusta. Sehän on yhtä luonnollista kuin aamukahvin juominen, tuumaa Matti Salovaara, joka on ehtinyt olla eläkkeellä vasta pari kuukautta.

— Päivän tunnussana tulee ainakin luettua. Psalmeista taas löytyy puhuttelevia tekstejä, jos on tyhjä olo, kertoo Reijo Salminen.

— Pieneen Raamatun lukeminen jää, jos Jumalan hengen kehoitus puuttuu, pohtii puolestaan Aarne Nurmi, joka on ollut mukana vasta pari kertaa.

— Kun Raamatun löytää, tuntuu muu lukeminen aika tyhjäänpäiväiseltä. Toissii ihmettelevät, kuinka jaksan lukea Raamattua, minä puolestaan ihmettelen, kuinka joku jaksaa lukea Jerry Cottonia.

Sampolan raamattupiiriläiset ovat kokeneet, että yhteinen Raamatun tutkiskelu avartaa ja syventää näkemyksiä.

Pääsiäisajan tapahtumia

Keski-Pori

Palmusunnuntai 15. 4.

Keski-Porin kirkko: klo 10 ehtoollisj.palv. Mikko Ihmäki, Järvelä, kirkkokuoro — klo 18 Kirkkoilta yhteisvastuun hyväksi, Työväen Naiskouros, joht. Aino Hahlman, Nuorten ohjelmaa ym.
Ruosniemi: klo 12 perhekirkko, Vuolanne
Pormestarinluoto: klo 12 jumalanpalvelus, Järvelä
Lyttylä: klo 11 jumalanpalvelus, Penttinen
Toejoki: klo 15 katulähetystilaisuus
Hyvelä: klo 15 seurakuntien urheilumajalla
Palvelukeskus: klo 13 maakunnalliset Herättäjän seurakuntat
Evangelioimistapahtuma jatkuu

Hiljainen viikko

Ma 16. 4. — Keski-Porin kirkko: klo 19 hilj. viikon iltä, ehtoollinen, Heikkilä, Erkkola, SLEY:n Porin osaston kvartetti
Ruosniemi: klo 18 hilj. viikon iltä, Erkkola, seurakuntakuoro
Ti 17. 4. — Keski-Porin kirkko: klo 19 Pääsiäismessu, joht. Jaakko Mäkinen, ehtoollinen, Järvelä, Karén
Ruosniemi: klo 18 hilj. viikon iltä, Karén
Ke 18. 4. — Keski-Porin kirkko: klo 19 hilj. viikon iltä, Erkkola, Vuolanne, kirkkokuoro
Ruosniemi: klo 18 hilj. viikon iltä, Vuolanne
Pormestarinluoto: klo 19 ahtisaarna, Penttinen
Kiirastorstai 19. 4.
Keski-Porin kirkko: klo 14 eläkeikäisten ehtoolliskirkko, Karén, Järvelä, PKE-kuoro — klo 19 ehtoollisj.palv., Vuolanne, Penttinen, kirkkokuoro
Ruosniemi: klo 10 ehtoollisj.palv., Järvelä, Erkkola
Pitkäperjantai 20. 4.
Keski-Porin kirkko: klo 10 jumalanpalvelus, Penttinen, Karén, kirkkokuoro — klo 18 ristinjuhla, Järvelä, Karén, kirkkokuoro
Ruosniemi: klo 12 jumalanpalvelus, Penttinen
Isojoenrannan srk.koti: klo 14 ristijuhla, Erkkola ym.
5. osa, Säveltäjänk. 10:n kerho: klo 14 ristijuhla, Heikkilä
Pormestarinluoto: vanhusten-talo klo 14 ristijuhla
Pääsiäinen 22. 4.
Keski-Porin kirkko: klo 6 pääsiäisaamun ehtoollisj.palv., Heikkilä, Erkkola — klo 10 ehtoollisj.palv., Karén, Järvelä — klo 13 Högmässä, Karén — klo

18 Porin Mies-Laulun Poikakuoron konsertti
Ruosniemi: klo 12 ehtoollisjumalanpalvelus, Heikkilä, Erkkola, seurakuntakuoro
II pääsiäispäivä 23. 4.
Keski-Porin kirkko: klo 10 ehtoollisj.palv., Erkkola, Vuolanne — klo 17 vanhan käsikirjan rippi ja HPE, Vuolanne, Järvelä
Ruosniemi: klo 13 pääsiäisseurat
Palvelukeskus: klo 13 rukoukselliset — klo 18 Ylösousemusjuhla (osa sielunhoitopäiviä)

Teljä

Palmusunnuntai 15. 4.

Teljän kirkko: klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus, Seppo Tervakangas, Kajala, kirkkokuoro, lähetysten kirkkokahvit, kirkkoauto — Su 18 kirkkokonsertti, Kiikan, Kiikoisten ja Teljän kirkkokuorot, säest. Kiikoisten soittokunta, puheita khra Timo Paattiniemi, Kajala
Väinölän kirkko: klo 12 perhekirkko, Sumiala, Sampolan päiväkerhot — Su 15 musiikkijahvimatinea, Ritva Kuusiluoma, laulu, Annikki Lindberg lausunta. Teljän kamarikuoro Antti Yrjölän johdolla, puhe Kajala. Kahvitarjoilu, arvontaa. Tulot yhteisvastuukeräykselle. Ohjelma 10 mk.
Järj. Väinölän diakoniapiiri: Annankatu 29: Su klo 13 yleisötilaisuus, Raamattuopiston ystävät

Hiljainen viikko

Ma 16. 4. — Teljän kirkko: klo 19 hiljaisen viikon iltä, Erkki Simojoki, Kajala, nuorten lauluryhmä
Väinölän kirkko: klo 19 hiljaisen viikon iltä, Pirjo Vahtola, diakoni Antti Mäenpää, yksinlaulua Kantola
Ti 17. 4. — Teljän kirkko: klo 19 hiljaisen viikon iltä, ehtoollinen, hallintojohtaja Osmo Kauppinen, Lahtinen, Porin seudun eteläpohjalaisten kuoro
Väinölän kirkko: klo 18.30 hiljaisen viikon iltä lapsille ja perheille, Tarja Suhonen, Paula Korkeaoja, Vilho Eskelinen, lasten musiikkia, kamarikuoro
Ke 18. 4. — Teljän kirkko: hiljaisen viikon iltä, Sumiala, lausuntaa rva Aino Simola, kirkkokuoro
Väinölän kirkko: klo 19 hiljaisen viikon iltä, Eero Salokangas, Viitanen, urkusoolo Yrjölä
Kiirastorstai 19. 4.
Teljän kirkko: klo 19 ehtoollisjumalanpalvelus past. Jaakko

Mäkelä. Kuljetus Rauhanpuisto 1:stä klo 18.30 ja Pinomäen suunnalta Sonnimäestä klo 18.15 Pitkänlinjan, Sildenin kulman ja koulun kautta
Väinölän kirkko: klo 19 ehtoollisjumalanpalvelus, Kajala Pitkäperjantai 20. 4.
Teljän kirkko: klo 10 jumalanpalvelus, Sumiala, kirkkokuoro
Väinölän kirkko: klo 12 jumalanpalvelus, Sumiala, kamarikuoro
Pääsiäispäivä 22. 4.
Teljän kirkko: klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus, Vahtola, kirkkokuoro, kirkkoauto Rauhanpuisto 1:stä 9.30.
Väinölän kirkko: klo 12 ehtoollisjumalanpalvelus, Vahtola, kamarikuoro
Annankatu 29: klo 18 pääsiäisseurat, khra Eero Kavasto, Suhonen, Sumiala, Kajala, pääsiäisvirsiä, Kantola, tarjoilua
2. pääsiäispäivä 23. 4.
Teljän kirkko: klo 10 jumalanpalvelus, Viitanen
Kalaholma, Saarentie 85: klo 15 pääsiäisjuhla, Eero Salokangas, Sumiala, musiikkia, tarj.

Länsi-Pori

Palmusunnuntai 15. 4.

Kirkko: klo 10 jumalanpalvelus
Kirkon srk.sali: klo 18 Pihlavan kirkkokuoron musiikkivierailu, ohjelma 10 mk
Preiviikin srk.talo: klo 19 iltakirkko

Hiljainen viikko

Ma 16. 4. klo 19 kirkossa Kristuksen kärsimyksen tutkistelua
Ti 17. 4. klo 19 kirkossa Kristuksen kärsimyksen tutkistelua, kirkkokuoro
Ke 18. 4. klo 13 kirkossa vanhusten ehtoolliskirkko ja Kristuksen kärsimyksen tutkistelua, kuljetus Lattomerén ja Preiviikin suunnasta ks. lauantain päivälehdet.
Kiirastorstai 19. 4. klo 19 kirkossa ehtoollisenvietto
Pitkäperjantai 20. 4.
Kirkko: klo 10 jumalanpalvelus — klo 18 ristinjuhla
Lattomerén kirkko: klo 10 jumalanpalvelus
Preiviikin srk.talo: klo 12 jumalanpalvelus — klo 18 kirkossa Ristinjuhla
1. pääsiäispäivä 22. 4.
Kirkko: klo 6 varhaisjumalanpalvelus — klo 10 jumalanpalvelus

Lattomerén kirkko: klo 12 jumalanpalvelus
2. pääsiäispäivä 23. 4. klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus kirkossa

Pihlava

Palmusunnuntai 15. 4.

Kirkko: klo 10 jumalanpalvelus, Suhonen.
Kyläsaaren srk.talo: klo 14 ehtoollisjumalanpalvelus, Teuvo Huhtinen.

Hiljainen viikko

Ma 16. 4. klo 19 iltakirkko, ahtisaarna: Suhonen.
Ti 17. 4. klo 19 iltakirkko, lausuntataiteilija Aino Simola lausuu Helvi Juvosen runoja, kirkkokuoro.
Ke 18. 4. klo 19 ehtoolliskirkko, ahtisaarna: P. Poisuo.
Kiirastorstai 19. 4. klo 19 ehtoolliskirkko, ahtisaarna: Matti Kaartinen.
Pitkäperjantai 20. 4. klo 10 jumalanpalvelus, Suhonen, kirkkokuoro. — Klo 18 Ristin juhla, kirkkokuoro, puhuu P. Poisuo.
Pääsiäispäivä 22. 4.
Kirkko: klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus, lehtori Raili Turto lausua, kirkkokuoro.
2. pääsiäispäivä 23. 4.
Kirkko: klo 10 jumalanpalvelus, P. Poisuo saarnaa.

Ahlainen

Palmusunnuntai 15. 4.

Kirkko: klo 10 jumalanpalvelus
Seurakuntakoti: jumalanpalveluksen jälkeen kirkkokahvi ja yhteisvastuu-myyjäiset

Hiljainen viikko

Ma 16. 4. iltakirkko klo 19
Ti 17. 4. iltakirkko klo 19
Ke 18. 4. iltakirkko klo 19, Jaakko Mäkelä
Kiirastorstai 19. 4. klo 19 ehtoollisjumalanpalvelus kirkossa
Pitkäperjantai 20. 4. klo 10 jumalanpalvelus
1. Pääsiäispäivä 22. 4. klo 10 ehtoollisjumalanpalvelus
2. pääsiäispäivä 23. 4. klo 10 perhekirkko, lasten laulua

Kuljetukset kirkkoon hiljaisella viikolla

— maanantaina Ahonkiven

kaupalta klo 18.30
— tiistaina Saunakiveltä klo 18.30 vanhaa tietä
— keskiviikkona Majjalan tietä, Koivulta klo 18.30
— kiirastorstaina Johannes Tanniselä klo 18.30 Alakylän kautta
— pitkäperjantaina Savuselta 9.20 Niemen, koulun ja Kallelan kautta
— 1. pääsiäispäivänä: Heliön tienhaarasta klo 9.15 Fiskön, Mustalahden ja Keikveden kautta

Reposaari

Palmusunnuntai 15. 4.

Kirkko: jumalanpalvelus klo 10, kirkkokuoro

Hiljainen viikko

Ma 16. 4. klo 19 ehtoohartaus
Ti 17. 4. klo 19 ehtoohartaus, kirkkokuoro
Ke 18. 4. klo 19 ehtoohartaus, kuntokerhon kuoro
Kiirastorstai 19. 4. klo 19 ehtoollisjumalanpalvelus
Pitkäperjantai 20. 4. jumalanpalvelus klo 10, kirkkokuoro — klo 19 ristinjuhla, kirkkokuoro
Pääsiäispäivä 22. 4. jumalanpalvelus klo 10, kirkkokuoro
2. pääsiäispäivä 23. 4. jumalanpalvelus klo 10 Jermunkokolla (ent. Lampaluodon koulu), mukana kirkkokuoro. Yhteisvastuun hyväksi tarjoilua jumalanpalv. jälkeen.

Yhteinen toiminta

Palmusunnuntai 15. 4.

Maakunnalliset Herättäjän seurakuntien alk. ehtoollisjumalanpalveluksella Keski-Porin kirkossa, saarnaa Lähetysseuran apuljohtaja Mikko Ihmäki, seurakuntien palvelukeskuksessa klo 13. — Aattoseurat la 14. 4. klo 19 Annank. 29:ssä, mukana Mikko Ihmäki
Hengen uudistus -päivät jatkuvat su 8.30 raamattutunti palv.kesk. Kaarlo Jalkanen, 13.30 todistusta ja ylistystä.
— Tapahtuman aloitus ke 11. 4. klo 18.30 Teljän kirkossa, myös to 18.30 Teljän kirkko, mm. Seppo Löytty, pe 17.30 ja 18.30 Keski-Porin kirkko, la 8.30 alk. tapahtumat palv.kesk. la 12 ylistystapahtuma kävelykadulla, 14 ja 16 palv.kesk. ja 18.30 Keski-Porin kirkko. Mukana ylistyskuoroja eri puolilta Suomea.
Kiirastorstai 19. 4. ehtoolliskirkko Diakonilaitoksen Martintalossa klo 18
Pitkäperjantai 20. 4. katulähetysilta palvelukeskuksessa klo 19
Pääsiäispäivä 22. 4. pullakirkko palvelukeskuksessa klo 9

Nuorten retkiä

Pääsiäisenä Leville

Lähde pääsiäiseksi Levi-tunturille laskettelemaan. Lähtö Porista ke 18. 4. illalla, paluu maanantaina 23. 4. illalla. Hinta matkoineen ja täysine ylöspitoineen vain mk 475,-. Vertaa hintaa vastaaviin matkatointimistojen hintoihin!

Lisätietoja saat soittamalla seurakuntien nuorisokeskukseen 37 711 tai E. Vesalalle 21 766 ja K. Virtaselle 71 720. Ilmoittaudu pikaisesti, bussi on täytynyt jo reilusti yli puolen välin.

Pyöräretki Ahvenanmaalle

Nuorisokeskus järjestää 6.—11. 8. pyöräretken Ahvenanmaalle. Pyörät ja pyöräilijät kuljetetaan Turkuun, josta laivalla Eckeröön. Retken kokonaiskustannukset osallistujaa kohden 350,- mk. Ilmoittautumiset 15. 6. mennessä puh. 37 711/Sahankoski. Pyöräretken johtamisesta vastaavat nuorisotyöntekijät Kirsi Uotinen, Paula Korkeaaja ja Pertti Poisuo.

Retkelle otetaan 20 henkeä ilmoittautumisjärjestyksessä, alaikäraja 12 vuotta.

Kirkon nuorisopäivät Lahdessa 25.—27. 5.

Lahteen odotetaan suurta joukkoa nuoria perinteisille nuorisopäiville. Seurakuntien nuorisokeskus on varautunut kustantamaan kaksi linja-autoa Lahteen, mikäli osallistumiseen tunnetaan kiinnostusta.

Osanottomaksu koko ajaksi Lahden päiviä on 130 mk (ennen 2. 5.). Maksu kattaa majoituksen yhteismajoituksessa,

ruokailut ja maksulliset konsertit.

Ilmoittautuminen nuorisokeskukseen 10. 5. mennessä, puh. 37 711/171.

Talkooleiri Karigasniemellä 1.—9. 8.

Lähdethän mukaan kokemaan lapintaikaa; tutustumme saamelaisiin, teemme heinätoittoa, vaellamme tunturissa, jossa myös yövyimme yhden yön.

Mukaan pääset, jos olet 14-vuotta täyttänyt partiolainen tai muuten auttamisesta ja palvelusta kiinnostunut henkilö. Matkat tehdään linja-autolla, yöpyminen on talviteltoissa. Koko matkan hinta ruokineen on n. 400 mk. Ilmoittauduthan 30. 4. mennessä Seurakuntien palvelukeskukseen puh. 37 711/175 partio-ohjaaja Regina Laeslahti.

Varhaisnuorten leirejä ja retkiä

Ilmolassa:

25.—29. 6. Tyttöleiri yli 10 v. (S. Henninen)

30. 6.—1. 7. Teljän tytöt ja pojat (A. Pihlajamäki ja P. Korkeaaja)

2.—4. 7. Tyttöleiri alle 10 v. (I. Grönroos)

9.—11. 7. Poikaleiri 7—11 v. (K. Virtanen)

11.—14. 7. Poikaleiri 12—14 v. (E. Vesala)

16.—19. 7. Kuulovammaisten lasten leiri (E. Hokkanen)

23.—26. 7. Musiikki- ja askarteleiri 7—14 v. (I. Grönroos ja P. Korkeaaja)

Telttaleiri tytöille Uksjärvellä

9.—11. 7. (T. Koskela)
Urheiluleiri pojille 7—14 v. Jämillä (A. Pihlajamäki)

Pyöräleiri pojille Tampereelle ja Ikaalisiin 17.—22. 6. (A. Pihlajamäki)

Tyttöjen retki 9—14 v. Ruovesi—Helsinki 8.—10. 6.

Osallistutaan samalla lähetysjuhliin. Hinta 150 mk, josta maksetaan ilmoittautumisen yhteydessä 50 mk. Ilm. 21. 5. mennessä nuorisokeskukseen Eteläpuisto 10 4. krs, puh. 37 711/171 tai ohjaajille. (T. Koskela, L. Kalajoki)

Länsi-Porin tyttöjen ja poikien retki Tampereelle Särkänniemeen ma 4. 6. Lähtö klo 9.30 Länsi-Porin kirkolta. Paluu n. klo 16.00. Matkan hinta 20 mk. Ota mukaan omat eväät ja ra-

haa pääsymaksuihin.

Pyöräretki Ahvenanmaalle 6.—11. 8. Kokonaishinta 350 mk. Alaikäraja 12 v. Matka Turusta Eckeröhön laivalla. Ilm. 15. 6. mennessä nuorisokeskukseen puh. 37 711/171. Pyöräretken johtajina ovat Kirsi Uotinen, Paula Korkeaaja ja Pertti Poisuo.

Ilmoittautua voi suoraan nuorisohjaajille tai nuorisokeskukseen Eteläpuisto 10, 4. krs. puh. 37 711/171

Erityisnuorisotyön kesän toiminta

Avoimet ovet:
Sampola Puhurintie, jatkuu

torstaisin kesä- ja heinäkuussa klo 18.

Pormestariluoto jatkuu tiistaisin kesä- ja heinäkuussa klo 18. Lentopalloilulta

Annankatu 29, (sisäpiha), keskiviikkoisin kesä- ja heinäkuussa klo 18.

Erityisnuorisotyön
viikonloppuleiri:

Ilmolassa 20.—22. 7. 1984 ilmoittautuminen Kirsti Uotiselle (kts.päivystysajat). Hinta 40 mk, (sis. matkat, majoituksen ja ruoan.)

Päivystykset kesäaikana:
Antinkatu 22:ssa ti—to klo 12—16 kesä- ja heinäkuussa. Päivystykseen voi tulla ilman ajanvarausta.

Haluatko avustajaksi seurakunnan nuorisotyöhön: — avoimien ovien vetäjäksi, — saapastelemaan — festivaalilanteisiin.

Saapasryhmään otetaan n. 10 uutta jäsentä. Käytännön harjoittelu alkaa välittömästi ja koulutus syksyllä -84. Koulutukseen pääsee yli 17-vuotias. Toiminta on vapaaehtoista ja ennen ryhmään valitsemista suoritetaan haastattelu.

Tiedustelut erityisnuorisotyöntekijä Kirsi Uotiselta. Puh. työ 37 711 ja klo 15.15 jälk. 37 463.

Partioleirit

Ahlaisten Ankkurit:

14. 6.—17. 6. vartioikäisten leiri Osalassa

13. 7.—15. 7. sudenpentuleiri Osalassa

Meri-Porin Partiolaiset:

15. 6.—20. 6. lippukuntaleiri Merikarvialla

14. 7.—31. 7. leirimatka Englantiin vartioikäisille

Porin Tulitikut ry:

8. 6.—10. 6. sudenpentuleiri Uksjärvellä

29. 6.—1. 7. vesiaktiviteettileiri vartioikäisille Uksjärvellä

Porin Nuotiopojat ry:

5. 7.—8. 7. sudenpentuleiri Ilmolassa

Saaren Kiertäjät:

10. 7.—11. 7. sudenpentuleiri

16. 7.—5. 8. leirimatka Saksaan Münsteriin 14-vuotta täyttäneille

Teljän Tuikheet:

15. 6.—17. 6. sudenpentuleiri Uksjärvellä

Väinän Vartijat:

1. 6.—3. 6. lippukuntaleiri Uksjärvellä

Lisäksi talkooleiri Lapissa Karigasniemellä 1.—9. 8.

Piirileiri KARHULEIRI -84 Jämsällä 24.—31. 7. vartioikäisille

Diakoniatyön leirejä

Silokallion leirit

8. 5.—13. 5. Eläkeläisten leiri, Anne Juuti, Ulla Vironen
15. 5.—20. 5. Eläkeläisten leiri, Lea Manninen, Liisa Ala-Luopa
22. 5.—27. 5. Eläkeläisten leiri, Laina Lakso, Terttu Peltola
19. 6.—24. 6. Siviili-invalidien leiri, Aulikki ja Matti Huopainen
26. 6.—1. 7. Äitileiri, Helmi Ylijoki, Leila Peltola
11. 9.—16. 9. Sota- ja rintamamiesveteraanit ja rintamanaiset, Ritva Eskelinen, Maija-Liisa Sahakari

Junnilan leirit

5. 6.—10. 6. Eläkeläisten leiri, Marja-Leena Silván, Eila Panssar
26. 6.—1. 7. Mielenterveysleiri, Ulla Vironen, Ritva Eskelinen
3. 7.—8. 7. Äitileiri, Aili Nummi, Laina Lakso
10. 7.—15. 7. Kuurojen leiri, Elvi Hokkanen, Seija Nurmela
17. 7.—22. 7. Eläkeläisten leiri, Marjut Aspinjaako, Marja-Leena Silván

30. 7.—4. 8. Näkövammaisten leiri, Raili Rosendahl, Kirsti Korpela

7. 8.—12. 8. Eläkeläisten leiri, Liisa Ala-Luopa, Lea Manninen

14. 8.—19. 8. Eläkeläisten leiri, Maija-Liisa Sahakari, Kirsti Korpela

21. 8.—26. 8. Syöpää sairastavien ja heidän läheistensä leiri, Ritva Eskelinen, Paula Mikkonen

27. 8.—1. 9. Reumaa ja afasiaa sairastavien leiri, Ritva Eskelinen, Sirkka-Liisa Silfverberg

4. 9.—9. 9. Miesten leiri Matti Huopainen, Marja-Leena Silván

Junnilassa lisäksi:

22. 6. Juhannusaaton juhla klo 19

2. 9. Junnilan 100-vuotisjuhla

Porin seurakuntien diakoniakeskus valitsee leiriläiset ja lähettää kutsun valituille noin kaksi viikkoa ennen leirin alkua. Leireille valitaan Porin ev.lut.seurakuntien jäseniä. Etusija on niillä jotka eivät ole aikaisemmin osallistuneet leireille. Pyörätuoli-invalideja voidaan ottaa rajoitetusti, mikäli hoitaja on mukana. Leiriläisten on itse tuotava lakanat, pyyheliinat ja henkilökohtaiseen hygieniaan liittyvät tavarat.

Leiriohjelmia saa kirkkoherranvirastoista, seurakuntasisarilta ja diakoniakeskuksesta. Edellämäinittuille on tehtävä myös ilmoittautuminen, toukokuun leireille 17. 4. mennessä ja kesän muille leireille viimeistään 17. 5. 1984.

Osanottomaksu on Porin ev.lut.seurakuntien aikuisilta jäseniltä koko ajalta Silokalliossa 150 mk, alle 12 v. lapsilta 75 mk, alle 4 v. ilmaiseksi.

Junnilassa maksut ovat koko ajalta aikuiset 80 mk, alle 12 v. lapsilta 40 mk ja alle 4 v. ilmaiseksi. Maksu peritään leirin alussa. Tarkempia tietoja saa diakoniakeskuksesta ja diakoniatyöntekijöiltä. Diakoniakeskuksen puhelin 37 711.

Kesätyöntekijöitä

Reposaaren Junnilaan

Junnilan leirikeskuksessa pidetään leirejä 1. 6.—15. 9. Etusimpe työntekijöiksi: keittäjää, kolmea keittiöapulaista ja kah-ta siistijää.

Keittiötyö on kaksivuorotyötä, siistijän työ on päivätyötä. Asuntoa ei voida järjestää, joten etusija on Reposaaren asuvilla.

Hakemukset 30. 4. 1984 mennessä seurakuntien diakoniakeskukseen os. Eteläpuisto 10 28100 Pori 10. Tiedustelut arkisin klo 9—12 puh. 37 711/162 Mäenpää

Hautojen hoidon voi antaa seurakunnan tehtäväksi

Jokaisella hautapaikan haltijalla on velvollisuus pitää hauta kunnossa. Jos hoitokysymys tuottaa ongelmia, voi haudan antaa hautainhoitorahaston hoitoon joko yhdeksi kesäksi tai pitemmäksi aikaa aina 50 vuoteen saakka.

Hautausmaiden ja puistojen hoito työllistää läpi vuoden noin 15 henkilöä ja kausityöntekijöitä kuusi kuukautta vuodessa noin 60. Lisäksi työhön on sijoitettu työllistämistuen turvin useina vuosina 5–10 henkeä.

— Monelle haudan hoito on itsestään selvä asia eikä hoitokysymys tuota sen kummempia ongelmia, mutta toisaalta liian usein hauta jää kesällä hoitamatta, kertoo Porin seurakuntien ylipuutarhuri Pentti Räsänen.

Haudan hoitosopimuksen tekeminen on hänen mielestään hyvä ratkaisu silloin kun haudan hoitaminen on muuten hankalaa. Edellisenä kesänä seurakunnan hoidossa olleiden hautojen hoidon tilaajille lähetetään huhtikuussa hoitotarjouslasku, jolla voi tilata hoidon myös alkavalle kesäkaudelle. Myös määräaikaisen sopimuksen päättymisestä ilmoitetaan.

Pentti Räsänen kertoo, että hoitomaksut määräytyvät hoitokustannusten perusteella. Ja

koska hautojen hoito on suurimmaksi osaksi käsityötä, muodostavat hoitopalkkame-not suurimman kustannuserän. Vuosittain kustannusten nousu on ollut noin kymmenen prosenttia.

Rintamasotilas-tunnuksella ilmainen hautapaikka

Kaikki rintamasotilastunnuksen omaavat porilaiset, saavat vapaan hautapaikan 25 vuoden hallinta-ajalla sekä veloituksetta hautauskuluista avauksen, peittämisen ja havutuksen. Jos hautapaikka on nurmikkoalueella, peritään vainhaudan nurmikointimaksu. Hautausasioita hoitaa seurakuntien hautausmaa- ja puistotoimisto.

40 nimiehdotusta uudelle hautausmaalle

Kirkkosanomien tammikuun numerossa pyydettiin nimiehdotuksia Uuteenniittyyn rakennettavalle hautausmaalle. Ehdotuksia hautausmaan nimeksi tuli kaikkiaan 40 kappaletta 28 eri lähettäjäältä. Nimeksi ehdotettiin esimerkiksi Metsäniityn ja Kuutilonniityn hautausmaata. Nimi on vielä lopullisesti ratkaisematta, mutta jo tässä vaiheessa lämpimät kiitokset kaikille asiasta kiinnostuneille.

Kesähoitomaksut

HAUDAN KOKO	HOITO (ilman kukkia)		TALVI-HAVUTUS	PERUSKUNNOSTUS		KUKAT (istutus ja hankinta)	
	hiekkahaudat, uudet ruohohaudat (ilman reunakiviä)	vanhat reunakivihaudat (hauta-ala nurmikkona)		hiekkahauta	ruohohauta		
1 x 2 m	145,-	190,-	35,-	85,-	105,-	pelargonia	16 mk/kpl
2 x 2 m	175,-	230,-	35,-	95,-	120,-	begonia	16 mk/kpl
3 x 2 m	205,-	240,-	40,-	105,-	135,-	verenpisara	16 mk/kpl
4 x 2 m	235,-	310,-	40,-	115,-	150,-	pikkubegonia	5 mk/kpl
5 x 2 m	265,-	350,-	45,-	125,-	155,-	orvokki	5 mk/kpl
						reunakukat	4 mk/kpl

UURNAHAUDAN hoito (1 x 1 m) ilman kukkia 70 mk.

- Kukkien määrän ja lajin valitsee tilaaja itse.
- Jos halutaan erikoiskasveja tai useammat kuin yhdet kukat kesässä, tapahtuu veloitus erikseen, josta on sovittava hoitoa tilattaessa.
- Peruskunnostusmaksu peritään niiltä haudoilta, jotka eivät ole olleet seurakunnan

hoidossa.

- Muistomerkkien oikaisu ja muut erikoistehtävät hinnoitetaan käytetyn työajan mukaan (65 mk/tunti jälkilaskutuksena).
- Hoitomaksu suoritetaan pankkiin tai seurakuntien hautausmaa- ja puistotoimistoon. Hoitosopimus tulee voi-

maan maksun saavuttua tilillemme. Tilaukset mieluummin huhtikuun loppuun mennessä.

- Hoito alkaa keväällä sään salliessa ja kestää syyskuun loppuun. Siihen kuuluu haudan kunnossapito, kukkahoito ym. hoitotoimet.

Kertakaikkiset hoitomaksut

hoito- aika	HIEKKAHAUDAT UUDET RUOHOHAUDAT (ilman reunakiviä) hautapaikat					VANHAT REUNAKIVIHAUDAT (hauta-ala kokonaan nurmikkona) hautapaikat					TALVIHAVUTUS (kukka-ala) hautapaikat					LISÄKUKAT hautapaikat	
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1 - 2	3 -
5 v	1.040	1.210	1.555	1.730	1.905	1.295	1.530	1.930	2.160	2.390	170	170	205	205	230	260	435
10 v	2.215	2.585	3.320	3.695	4.065	2.770	3.265	4.125	4.615	5.110	370	370	430	430	490	550	925
15 v	3.550	4.085	5.330	5.920	6.515	4.440	5.230	6.610	7.405	8.190	595	595	690	690	790	890	1.480
20 v	5.065	5.910	7.600	8.445	9.285	6.335	7.455	9.430	10.555	11.685	845	845	985	985	1.120	1.265	2.115
25 v	6.785	7.915	10.175	11.300	12.435	8.320	9.990	12.625	14.130	15.640	1.130	1.130	1.315	1.315	1.510	1.695	2.825
50 v	19.260	22.470	28.890	32.100	35.300	24.075	28.350	35.850	39.375	44.400	3.200	3.200	3.745	3.745	4.280	4.815	8.025
Urnahaudan hoito 70 mk x kerroin + kukat lisättyinä sarakkeesta																	

Uurnahaudan hoito 70 mk x kerroin + kukat lisättynä sarakkeesta

- Hoito sisältää 3 kukkaa (1–2 hautapaikkaa) ja 5 kukkaa (3-hautapaikkaa).
- Haudan peruskunnostusmaksu peritään ellei hauta ole ollut seurakunnan hoidossa.

- Haudan hoito ilman kukkia saadaan vähentämällä lisäukat ko. sarakkeen kohdalta.

- Ainaishoitosopimuksiin voidaan maksaa lisäsumma, jos

haudan hoitotasoa halutaan korottaa.

Hoitosopimus tehdään seurakuntien hautausmaa- ja puistotoimistossa, Hallituskatu 9, klo 9–15, (kesäisin 9–14), puh. 37 311/124.

Kevään tapahtumia

KESKI-PORI

Lähetystapahtumia:

- lähetysjuhla Ruosniemessä 29. 4. klo 17, past. Jaakko Mäkelä
- perhetapahtuma palvelukeskuksessa 30. 4. klo 19
- lähetysmyyjäiset palvelukeskuksessa 1. 5. klo 10–13
- lähetysjuhla palv.kesk. 10. 5. klo 19, mukana Jaakko Mäkelä perheineen

Simaseurat Ruosniemessä 30. 4. klo 18

Katulähetysten vappujuhla 1. 5. klo 17

Kukanpäivän iltavaellus 13. 5. tied. srk.sisaret

SLEY:n kevätjuhla 2.–3. 6.

PORIN TELJÄ

Unkarin kirkkopyhä 29. 4. Teljän kirkon jumalanpalveluksessa saarnaa pastori Elisabet Koskai Unkarista. Päiväjuhla jumalanpalveluksen jälkeen.

Lähetysmyyjäisiä 28. 4., 5. 5. ja 12. 5.

Simaseurat 30. 4.

Seurakuntien kevätjuhla 20. 5.

LÄNSI-PORI

Lähetysmyyjäiset vappuna 1. 5. klo 11 Länsi-Porin kirkolla, käsitöitä, ruokatavaraa, kahvi- ja simatarjoilu.

REPOSAARI

Äitienpäiväjuhla Junnilassa 13. 5. klo 14

Vuosaaren kamarikuoron

konsertti kirkossa 19. 5. klo 18
Reposaaripäivän juhla- ja laulupalvelus 20. 5. klo 10

Retkiä

KESKI-PORI

Kevätretki Silokalliolle 14. 5.

LÄNSI-PORI

Seurakuntaretki Etelä-Suomeen 31. 7.–2. 8. Hinta 300 mk. Ilm. huhtikuun aikana T. Peltolalle p. 87 382 tai H. Ylijoelle p. 27 613.

PIHLAVA

Seurakuntaväen retki Suomen Lähetysseuran Lapiosalmen eräleirikeskukseen Posiolle 16.–19. 8. 1984. Perillä pääosin yhteismajoitus. Mukana mahtuu 40 h. Hinta mk 450,- (alle 12-v. mk 330,-). Hintaan sisältyy matkat, majoitus ja ruoka perillä, ateriat ja kahvit matkalla.

Matkanjohtajina Linnea ja Pekka Harne sekä Irma Grönroos. Ohjelmassa retkeilyä, raamattutunteja, lähetysasia, laulua ym. Ilmoittautuminen kesäkuun loppuun mennessä I. Grönroosille (puh. 448 303), joka vastaa myös tiedusteluihin, tai Pihlavan kirkkoherranvirastoon (puh. 448 071). Ennakkomaksu mk 250,-.

Kevätretki Kaunialaan la 26. 5. 1984. Lounas Muurlan krist. kansanopistolla. Hinta 90 mk/hlö (sis. matkat ja ruokailu). Tied. ja ilm. Pirkko Poisuo, p. 449 565.

Kesäillan urkumusiikeissa myös laulua ja runoa

Uusia kykyjä ja eksoottikkaa on tarjolla ensi kesän urkumusiikki-illoissa Keski-Porin kirkossa. Sarja alkaa 6. kesäkuuta kolmen tunnetun urkurin Tauno Äikään, Aimo Känkäsen ja Erkki Kalijärven Reger-ohjelmalla. Muut kesäkuun esiintyjät ovat uusia urkukykyjä. Uutta urkuiltojen sarjassa on englantilaisen pariskunnan David Patrickin ja Prudence Lloydin urku- ja lauluohjelma. Elokuussa konsertoi myös nuori japanilaisurkuri Naomi Matsui. Sarjan päätteeksi on musiikki ja runoparaati.

Kesän urkuillat Keski-Porin kirkossa

- 6. 6. Reger-ohjelma: Tauno Äikää, Aimo Känkänen ja Erkki Kalijärvi
- 13. 6. Hannu Ilola Maaria
- 20. 6. Markku Hietaharju Turku
- 27. 6. Seppo Murto Kantta-Espoo
- 1. 8. Sixten Enlund Naantali
- 8. 8. Naomi Matsui Japani
- 15. 8. David Patrick (urut) Prudence Lloyd (laulu) Englanti
- 22. 8. Avoin (joku Pohjoismaiden urkukil-

pailuissa sijoittuneista).

- 29. 8. Musiikki- ja runoparaati uruille ja kertojalle "William Albriht, soitinten kuningas"

Kertoja: Aulis Karen Urut: Erkki Kalijärvi

Urkuillat alkavat kesä- ja elokuussa joka keskiviikko klo 19.

Prudence Lloyd

David Patrick

Naomi Matsui

PORIN KIRKKOSANOMAT

Julkaisija Porin evankelis-luterilaiset seurakunnat
Päätoimittaja Jussi Jussila
Toimitussihteeri Maija-Leena Seppälä

Toimitusneuvosto: Leila Mansukoski, Asta Matikainen-Salmi, Tapio Seppälä, Arto Ylönen

Toimituksen osoite Hallituskatu 9, puhelin 37 711/125
Kirkkosanomien ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Seuraava numero 12. 9.
Painopaikka Satakunnan Kirjateollisuus Oy, Pori 1984

Pääsiäisviikon kalenteri

MAANANTAI

Ystävien hylkäämänä
Lk. 22:39–62

Kaupungista Öljymäelle ja takaisin. Lyhyt matka, ehkä kilometrin pituinen. Paljon ehtii kuitenkin tapahtua: ystävät kaikoavat. Muuttuvat ensin uneliaiksi, sitten jättävät tai kieltävät. Eivät toki vähäpätöisistä syystä jätä: vastassa joukko seipäät ja miekat käsissä. Näkevät vain kaksi vaihtoehtoa, väkivalta tai pako. Jeesuksella vaihtoehtoja on enemmän. Hän palaa kaupunkiin, keskellä ihmisiä, mutta niin yksin.

Tämä on kaikkien jätettyjen päivä, niiden, jotka ovat pettyneet ihmisiin, niiden, joilla on vain entisiä ystäviä. Tarinoita on erilaisia; kokemuksissa kyllä paljon samaa, mutta sitähän yksin jäänyt ei tiedä.

Hiljaisen viikon maanantai. On yksi, jolle jätetyksi tulemisen kaikki mahdolliset vivahteet ja syvyydet ovat tuttuja. Hän kulki kaupungista Öljymäelle ja takaisin, joutui keskeltä ystävien joukkoa vihollisten käsiin, jäi yksin. Hän on yksi meistä ja samalla enemmän kuin kukaan meistä.

TIISTAI

Syytettynä
Lk. 22:63–23:12

Syyttäjiä on Jeesuksella paljon, pappeja, Jumalan tahdon asiantuntijoita. Ei ihme, että puolustajat puuttuvat. Ainoa, joka edes epäröi, on tuomari, pakana.

Oletko sinä? — Sitä he kysyvät, syyttäjät ja tuomari, juutalaiset ja Pilatus. — Oletko sinä Jumalan Poika? Oletko sinä juutalaisten kuningas? — Pilkkaa ja kapinallinen — kumpi tahansa, lopputulos on sama.

Olla syytettynä yksin, ilman ainuttakaan puolustajaa. Suuri ja arvovaltainen joukko tiukkaamassa yhä uudelleen "Kuka sinä olet?" Inhimillisesti ajatellen tilanne, jossa helposti alkaa epäillä omaa itseään, arvostelukykyyään, syyttömyyttään. Jeesus pysyy järkähtämättömänä. Mistä se kertoo? Eikö vankasta tietoisuudesta tehtävästään ja kutsumuksestaan? Aivan kuin jostain kaukaa kaikuivat Vanhan testamentin Jumalan sanat: "Minä olen se, mikä minä olen".

KESKIVIikko

Tuomittuna
Lk. 23:13–32

Oikeudenkäynti etenee. Syytettyä piinataan: kuolee, elää, kuolee. Lopulta epävarmuus päättyy, syytön tuomitaan kuolemaan. Tapahtuu oikeusmurha.

Kristillinen usko katselee tapahtumaa pitkänperjantain ja pääsiäisen tältä puolen. Siksi se näkee siinä Jumalan tarkoitusten toteutuvan. Niin se usein näkee: ihmisen pahuuden ja vääryydenkin Jumala voi käyttää tahdonsa toteuttamiseen.

Tuomio, joka julistetaan, ei ole mikä tahansa tuomio. Jerusalemin maaherran palatsi on suuri näyttämö: siellä lausutulla tuomiolla on mittaamaton kantavuus. Se tarkoittaa jokaista ihmistä, ajasta ja paikasta riippumatta. Se kohdistuu myös minuun ja sinuun. Se on meidän tuomiomme, täysin oikeudenmukainen tuomio. Mutta sen kärsii toinen, kaikkein syyttömin ja viaton.

Syytön tuomitaan syylliseksi, jotta syylliset voisivat olla Jumalan edessä syyttömiä.

KIIRASTORSTAI

Teidän edestänne
Lk. 22:14–22

Kolmetoista miestä viimeisellä yhteisellä aterialla. Kohta tapahtumat alkavat vyöryä. Ryhmä hajoaa. Uuden aikakauden alku lähestyy.

Pääsiäisaterian kulku on heille lapsuudesta asti tuttu. Nyt tapahtuu kuitenkin jotain poikkeavaa. Jeesus, aterian isäntä alkaa maljan ja leivän yhteydessä puhua itsestään, ruumiistaan ja verestään, joka annetaan "teidän edestänne". Puhe jää aterioitsijoille varmaan käsittämättömäksi. Vasta mestarin kuolema ja ylösnousemus avaavat sen heille. He palauttavat sanat mieliinsä ja tallentavat tuleville polville.

"Teidän edestänne". Kristillinen seurakunta kuulee sanoissa sanoman vapautuksesta. Se uskoo, että ne kaksitoista miestä Jerusalemin kaupungin eräällä yläsalissa edustivat seurakuntaa kaikkina aikoina ja kaikkialla. Eikä vain seurakuntaa vaan kaikkia ihmisiä. Kaikilla on lupa liittyä yläsalin miesten joukkoon — ja iloita.

PITKÄPERJANTAI

Pääkallonsa paikalla
Lk. 23:33–46

Olla pääkallonsa paikalla on olla siellä, missä tehdään suuret ratkaisut.

Sanontatapa pääkallonsa paikasta on ymmärtänyt hyvin sen aseman, mikä Golgatan tapahtumilla on kristillisessä uskossa. Golgatalalla Luojan ja luodun, Jumalan ja ihmisen "parisuhde" saa uuden, yllättävän ja lopullisen käänteen. Jumala tekee itse sen, mikä olisi kuulunut ihmiselle, mutta mikä häneltä on jatkuvasti epäonnistunut ja epäonnistuu. Jumala toimittaa sovituksen.

Ihmisen ei kannata yrittää sellaista, mikä on osoittautunut mahdottomaksi. Ihmisen ei kannata yrittää sellaista, mihin pysyy vain Jumala. Ihmisen ei kannata yrittää sellaista, mikä on jo tehty.

Eipä tuo yrittäminen meissä kyllä taida koskaan lakata. On kai sitten sanottava näin: Ainoa yritys, mikä Jumalan edessä kannattaa, on yrittää lopettaa yrittäminen.

LAUANTAI

Astui alas tuonelaan
Lk. 23:47–56

"Siirtyi suureen tuntemattomaan", on tapana sanoa.

Tuntematon on maailma, joka kuoleman rajan takana avautuu, täysin tuntematon tiedolle, monin tavoin tuntematon myös uskolle. Usko tavoittaa sieltä kuitenkin jotain. Se tavoittaa Jeesuksen Kristuksen; hän on käynyt siellä. Golgatalalla hän sinne astui, sinne, mihin lukemattomat ennen häntä ja hänen jälkeensä. Kun usko tavoittaa hänet, se tavoittaa tärkeimmän. Se tuntee hänet armosta ja anteeksiantamuksesta.

Kun saatan rakkaani haudan lepoon, ajattelen: Kristus on käynyt siellä, hän, jonka tunnen armosta ja anteeksiantamuksesta. Suureen tuntemattomaan sarastaa vähän valoa.

PÄÄSIÄINEN

Ylösnousemus
Mk. 16:1–7.

Tänään Raamattu kertoo meille kolmesta naisesta hautausmaalla — tai oikeastaan hautauskalliolla, äskettäin kuolleen ystävänsä haudalla. Kerrotaan mitä he löysivät tai pikemminkin mitä eivät löytäneet.

Kertomuksen tarkoitus on selvä. Se on tallennettu ja sitä on levitetty siksi, että muutkin, niin naiset kuin miehet, uskoisivat tuon ystävän, Jeesuksen, nousseen kuolleista.

Uutinenhan on valtava, käänntekevä kaikille, jotka tietävät kuolevansa: ihmisille. On ollut yksi poikkeus kuolemaan kulkevien joukossa, yksi, joka on noussut kuolleista, yksi, joka on ollut voimakkaampi kuin kuolema.

Joku voi sanoa: yksi on kovin vähän. Mutta eikö yksi ole tässä yhteydessä tavattoman paljon. Yksikin riittää osoittamaan, että koko ilmiö on arvioitava uudelleen.

Sitäpaitsi: Uusi testamentti julistaa, ettei yksi ole vain yksi. Yksi on myös ensimmäinen. Siinä on toivo.

Sakari Hermaja